

MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA W TYCHACH

SPRAWOZDANIE z działalności MBP Tychy za 2014 rok

Sporządziła:
Dorota Łukasiewicz-Zagała

Otrzymują :
1/ Biblioteka Śląska
2/ DMB
3/ D
4/ MBP/BIP

Tychy, styczeń 2015

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki :

1.1 Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy ; co utrudniało pracę :

- realizowaliśmy statutowe zadania na bardzo dobrym poziomie merytorycznym,
- **otrzymaliśmy – kolejny raz - Nagrodę dla Biblioteki i Koordynatora w konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2013/2014,**
- kontynuowaliśmy komputeryzację procesów bibliotecznych, **77,4 % zbiorów znajduje się w bazie komputerowej,**
- **przeszliśmy na PROLIB M21 w zakresie wypożyczalni graficznej,**
- **Biblioteka prężnie prowadziła działalność popularyzującą - 5.044 imprezy i zajęcia dla 145.484 uczestników i zwiedzających, więcej niż rok wcześniej**
- **dzięki Konsorcjum bibliotek województwa śląskiego zakupiliśmy dostęp do platformy IBUK.LIBRA do ponad 1.800 tytułów ,**
- **kontynuowaliśmy program Fundacji Orange – „Akademia Orange dla bibliotek” mając do dyspozycji 10.623,22 PLN,**
- **trwały prace przy budowie Biblioteki Głównej. Mediateki XXI wieku,**
- **kupiliśmy 15.042 książki i 348 jednostek zbiorów specjalnych, więcej niż rok wcześniej,**
- **realizowaliśmy program Biblioteki Narodowej „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek . Zadanie : Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych” – wzbogacając – dzięki MK i DN – nasze zbiory o 4.055 książek o wartości 70.500 PLN,**
- **realizowaliśmy programy: „ Biblioteka Aktywnego Seniora” oraz „Polska Cyfrowa Równych Szans”- mając na celu zwiększenie kompetencji cyfrowych mieszkańców, szczególnie seniorów i generacji 50+,**
- **uhonorowaliśmy Rok Czytelnika, Międzynarodowy Rok Rodziny oraz 80-lecie nadania praw miejskich Tychom, 70-tą rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, a także szereg innych rocznic, w tym literackich ,**
- **przeprowadziliśmy XIII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom dla ponad 3.580 osób, w tym 3.310 dzieci czytając w 80 różnych „Rozczytanych Zakątkach” naszego miasta,**
- **przygotowaliśmy kiermasz książek używanych oraz kącik zajęć plastycznych dla maluchów w ramach Niedzieli z Książką na Pl. Baczyńskiego ,**

1.2 Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2013 r.

Biblioteka nasza -w roku sprawozdawczym - wprowadziła m. in.:

merytoryczne :

- zmiany w Regulaminach wypożyczalni, czytelnicy, działu muzycznego, korzystania z komputerów i internetu oraz Zasadach korzystania ze zbiorów książki mówionej, dotyczące osób, będących pod wpływem środków odurzających oraz odbiegających swoim zachowaniem, ubiorem czy stanem higieny osobistej od ogólnie przyjętych norm, utrudniających lub uniemożliwiających korzystanie ze zbiorów innym osobom,

pozostałe :

- nowy Regulamin postępowania w przypadku udzielania zamówienia o wartości szacunkowej, stanowiącej równowartość kwot od 6.000 do 30.000 euro .,
- nowy Regulamin postępowania w przypadku udzielania zamówienia o wartości szacunkowej, stanowiącej równowartość kwoty 6.000,
- Regulamin zawierania umów,
- zmiany w regulaminie wynagradzania (w zakresie dodatku funkcyjnego).

Ponadto dokonywała zmian w regulaminach pracy; ZFŚS (cenniki), wprowadziła i aktualizowała plan finansowy, powoływała komisje skontrolne oraz jury konkursów, inwentaryzacyjne, a także zespoły zadaniowe. Aktualizowała zakresy obowiązków i dokumenty związane z etatyzacją oraz roczne i wieloletnie plany ogólne i wybranych obszarów działania, w tym monitorowała dokument pt. „Organizacja MBP Tychy po 2016 roku (założenia wstępne)” . Kontynuowała prace nad nową polityką bezpieczeństwa i instrukcją zarządzania systemem informatycznym. Wiele czasu poświęcono zagadnieniom ubezpieczenia pracowniczego, kontroli zarządczej i sprawom BG.

1.3 Czy istnieją zagrożenia, a może własne plany dotyczące zmian w sieci w 2015 r. (np. łączenie lub likwidacja filii ; połączenie Biblioteki z inną instytucją ?) :

MBP Tychy – w związku z zakończeniem budowy Biblioteki Głównej. Mediateki XXI wieku – lipiec 2015 - cały czas wygasza filię nr 14 (ubytkowanie zbiorów), zlokalizowaną w pobliżu BG, przeprowadzimy przekształcenie filii nr 7 w oddział dla dzieci BG, chcemy opuścić lokale Centrali i filii nr 13, którą zamierzamy przenieść do lokalu po filii nr 7.

1.4 Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2014 roku, (kto przyznał, za co) :

Fundacja ABCXXI - Nagroda (Dyplom i książki) dla Biblioteki i Koordynatora w Konkursie na najlepiej przeprowadzoną kampanię „Cała Polska czyta dzieciom” w roku szkolnym 2013/2014.

W ciągu roku otrzymywaliśmy ponadto szereg podziękowań, dyplomów i listów za wspólną realizację zadań i za współpracę .

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej :

2.1 Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie) :

Nie miało miejsca w MBP Tychy.

Prowadziliśmy dalej działalność w 16 placówkach bibliotecznych, które zajmowały łącznie 2987, 39 m², w tym 2357 m² powierzchni bibliotecznych, przeznaczonych na bezpośrednią obsługę czytelników oraz 177,63 m² powierzchni magazynowej i piwnic. Magazyn mieści się w niezależnym lokalu.

2.2 Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny) :

Nie miało miejsca w MBP Tychy.

2.3 Zakupy nowych sprzętów , urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1.000 PLN), znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady):

Zakupiliśmy 1 niszczarkę.

Kontynuowaliśmy monitoring 13 placówek i ubezpieczenia 16 bibliotek.

Zakup sprzętu komputerowego omówiono w punkcie 3.

2.4 Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów, i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych :

MBP Tychy nie posiada na własność żadnego budynku czy lokalu. Jedenaście filii dostosowanych jest do potrzeb osób niepełnosprawnych [głównie podjazdy, wejścia, sanitariaty] i są to placówki usytuowane na parterze.

W 2014 roku nie realizowaliśmy żadnego remontu .

W roku sprawozdawczym trwały intensywne prace przy budowie Biblioteki Głównej. Mediateki XXI wieku w Tychach (Al. Piłsudskiego). Termin zakończenia inwestycji określono na lipiec 2015 roku. Miało miejsce szereg uzgodnień i konsultacji. Uczestniczyliśmy (mniejsze lub większe zespoły pracownicze) w prawie 60 spotkaniach na budowie, w siedzibach inwestora i projektanta oraz u nas.

3. Komputeryzacja .

Odpowiedzi na Państwa pytania zawarte są w dołączonej ankiecie oraz dodatkowych pytaniach, wysłanych odrębnie .

W 2014 roku przeszliśmy na PROLIB M21 w zakresie wypożyczalni graficznej.

Informujemy , że stan bazy zbiorów na 31 grudnia 2014 to :

140.423 opisy[tytuły] (132.524) **i 286.206 jednostek** (268.378), **co stanowi 77,4 % zbiorów** (po odjęciu ubytków) (72,4) oraz 329.617 jednostek (rekordów) (303.899) dla

całości, co daje 89,1 % (rok wcześniej 82,0 %) , w tym :

- książek : 134.314 opisów, 279.921 egzemplarzy,
- książek mówionych : 4.032 opisy, 1.926 jednostek,
- dokumentów dźwiękowych : 1.790 opisów, 1.820 jednostek
- dokumentów elektronicznych : 151 opisów, 436 jednostek,
- dokumentów ciągłych : 136 tytułów, 2.050 jednostek.

Trwała retrospekcja zbiorów filii nr 13, którą prawie zakończono.

W roku sprawozdawczym baza naszych zbiorów wzbogaciła się o 20.446 jednostki (17.323).

Jesteśmy przygotowani – jeżeli zaistnieją możliwości finansowe - do podłączenia 3 filii.

Mieszkańcy mieli do dyspozycji 42 stanowiska internetowe we wszystkich placówkach, w tym 7 w Centrali. Przeprowadziliśmy szereg szkoleń komputerowych dla mieszkańców 50+ w ramach programu „Polska Cyfrowa Równych Szans”. Seniorzy byli szkoleni w ramach projektu „Biblioteka Aktywnego Seniora”.

Od 2010 roku mamy swój profil na Facebook – u oraz 5 blogów bibliotecznych.

W roku sprawozdawczym doposażyliśmy placówki w sprzęt i programy komputerowe (zwiększenie licencji).

Zakupiliśmy – w działalności bieżącej - [poniżej 3.500 PLN] : m. in. 10 zestawów komputerowych z UPS- ami , korzystając z programu „Komputery dla bibliotek” , 2 drukarki, licencje do programów do administrowania i zarządzania siecią, i 7 licencji programu bibliotecznego.

4. Zbiory biblioteczne.

Zbiory biblioteczne MBP Tychy wg stanu na 31.12.2014 r. liczyły: **369.895 jednostek** (370.634) o wartości **4.626.917,40 PLN** (4.357.653,83) .

W ciągu roku przybyło 20.446 jednostek (17.324), a ubyło 21.185 jednostek (21.952). Na 100 mieszkańców przypada 287 jednostek (287) [przyjęto 129.000 mieszkańców].

Nasze zbiory, których struktura ponownie nieco się zmieniła, obejmują :

358.473 egz. książek (358.871)	96,9 %	(96,8)
3.263 egz. czasopism oprawnych (3.264)	0,9 %	(0,9)
8.159 jedn. zbiorów specjalnych (8.499)	2,2 %	(2,3)

Struktura księgozbioru (bez czasopism oprawnych) na 31 XII 2014 rok to :

Liczba woluminów ogółem	358.473 egz. (358.871)	100,0 % (100,0)
w tym :		
literatura piękna dla dzieci	63.924 egz. (63.558)	17,8 % (17,7)

literatura piękna dla dorosłych	143.139 egz. (142.347),	39,9 %	(39,7)
literatura naukowa i pop.-nauk.	151.410 egz. (152.966)	42,3 %	(42,6)

Najistotniejsze zmiany kolejny raz dotyczyły literatury niebeletrystycznej.

Struktura zbiorów specjalnych na 31 XII 2014 rok to :

Liczba jednostek ogółem	8.159 jedn. (8.499)	100,0 %	(100,0)
w tym :			
kartografia	872 jedn. (850)	10,7 %	(9,5)
płyty analogowe	2.482 jedn. (2.482)	30,4 %	(28,1)
kasety z muzyką	503 jedn. (783)	6,2 %	(11,6)
płyty CD i DVD	1.822 jedn. (1.642)	22,3 %	(16,7)
książka mówiona	1.924 jedn. (2.186)	23,6 %	(27,9)
dokumenty elektroniczne	436 jedn. (436)	5,3 %	(4,9)
pozostałe	120 jedn. (120)	1,5 %	(1,3)

Najistotniejsze zmiany dotyczyły likwidacji zbiorów muzycznych i książki mówionej na starych nośnikach oraz książek wygaszanej filii.

4.1 Polityka gromadzenia zbiorów (książkowych, nieksiążkowych, preferencje) :

W roku sprawozdawczym nastąpiła zmiana organizacji zakupu książek. Odbywa się on w cyklu miesięcznym- zgodnie z naszymi regulaminami zamówień publicznych. Wygrywa dostawca, który zaproponował najkorzystniejszą cenę. Nie musimy organizować przetargów na zakup zbiorów (zwolnienie do 200.000 euro). Cały czas na podstawie analizy rynku wydawniczego i konkretnych kwerend tworzone były bieżące listy pozycji do zakupu.

W 2014 roku współpracowaliśmy najczęściej z hurtowniami : Książnica Polska z Olsztyna, Platon i Azymut z Warszawy oraz Matras z Katowic.

Dodatkowo kupowaliśmy zbiory regionalne i specyficzne np. wydawnictwa GUS, książki muzyczne, nuty i zbiory specjalne (książka mówiona, płyty z muzyką) na podstawie analizy rynku oraz zapotrzebowania i zainteresowania czytelników.

Staramy się zaspokajać potrzeby czytelnicze wszystkich grup, zgodnie z pełnioną przez nas rolą i zadaniami. Nasze zbiory oceniamy jako bardzo dobre pod względem ilościowym i jakościowym. W minionym roku dokonaliśmy większego zakupu zbiorów prawnych pod kątem przyszłej oferty BG.

W dalszym ciągu - mając na uwadze dłuższą perspektywę czasową i nadchodzące zmiany oraz tendencje (m. in. cyfryzacja, powszechność internetu, wzrost zainteresowania zbiorami elektronicznymi , ceny zbiorów, realne środki finansowe, niż demograficzny, zmniejszającą się liczbę studentów czy w naszym przypadku powstanie biblioteki głównej, jak również dary od czytelników) cały czas wnikliwie monitorowano zakup książek.

W roku sprawozdawczym nasza Biblioteka zakupiła :

- księgozbiór	15.042 egz. [11,7 wol./ 100 m]	(13.854; 10,7)
- zbiory specjalne	348 jedn.	(324)
razem	15.390 jedn.	(14.178)

Na zbiory wydatkowano 310.398,64 PLN (315.499,00).

Zakupiono książki o wartości 300.905,53 PLN (305.616,55) (o 1.188 egz. więcej). Średnia cena książki to 20,00 PLN (w 2013 – 22,06 ; w 2012 – 21,18) z dotacji samorządowej 20,70 PLN (w 2013 – 23,78 ; w 2012 – 22,06). Osiągnęliśmy wskaźnik zakupu wynoszący 11,7 wolumina na 100 mieszkańców (przyjęto 129.000 mieszkańców), w tym z dotacji samorządowej 7,3 . (Rok wcześniej : 10,7 i 6,4 ; w 2013 – 11,3 i 7,6).

Wszystkie zakupione książki sygnowane były okolicznościową pieczętą z okazji 80-lecia Tychów.

Struktura zakupionego księgozbioru jest następująca :

- lit. piękna dla dzieci	3.649 egz., co stanowi	24,3 %	(3.587; 25,9)
- lit. piękna dla dorosłych	8.430 egz., co stanowi	56,0 %	(6.723; 48,5)
- lit. naukowa	2.963 egz., co stanowi	19,7 %	(3.544; 25,6)

Razem	15.042 egz., co stanowi	100,0 %	(14.178; 100)

Struktura zakupionych zbiorów specjalnych, na które wydano 9.493,11 PLN (9.882,45) jest następująca:

- książka mówiona	198 jedn., co stanowi	56,9 %	(185; 57,1)
- płyty CD i DVD	150 jedn., co stanowi	43,1 %	(139; 42,9)
- kartografia	0 jedn., co stanowi	0,0 %	(0; 0,0)

Razem	348 jedn., co stanowi	100,0 %	(324; 100)

W roku sprawozdawczym ponownie główny nacisk położono na wzbogacenie zbioru książki mówionej na CD w formacie mp3 oraz płyt CD i DVD z muzyką. Zbiory te były pozyskiwane w internetowych hurtowniach i księgarniach muzycznych oraz Saturnie i Empiku .

Dobrym uzupełnieniem zbiorów są dary od czytelników i wielu instytucji. W 2014 roku - po ocenie ok. 20.000 książek - wprowadzono 5.045 jednostek (w 2013r. - 3.037) o wartości 78.150 PLN(48.800), w tym 4.942 książki (2.986) o wartości 75.677 PLN (48.017), gdzie 772 egz. (421) to beletrystyka dla dzieci (15,6 %) (14,1 %), ; 1.956 egz. beletrystyka dla dorosłych (1.188) (39,6%) (39,8%) ; 2.214 egz. książka naukowa i popularnonaukowa (1.377) (44,8 %) (46,1 %) oraz 103 jednostki zbiorów specjalnych (51) o wartości 2.473 PLN (783). Otrzymujemy bardzo dobre dary od czytelników i instytucji.

4.2 Prenumerata czasopism – potrzeby a realia; zakup czasopism elektronicznych (opłacalność, korzyści) :

W roku sprawozdawczym mieszkańcy naszego miasta mieli do dyspozycji 382 (418) egzemplarze gazet i czasopism bieżących, o 36 mniej niż rok wcześniej, z czego 51 to dary z różnych źródeł (w tym z BS). Na prenumeratę tradycyjną wydatkowano 51.124,82 PLN (52.409,35) i była to głównie prenumerata w Ruch S.A (48.104,85 PLN).

Faktyczna liczba tytułów to 181 (177). Na bieżąco dokonywaliśmy oceny poczytności posiadanych tytułów i możliwości rezygnacji z niektórych wieloegzemplarzowych. Kilka czasopism upadło. Wprowadziliśmy kilka nowych tytułów. Największy wachlarz tytułów [120] posiada Centrala (o 16 mniej) , a także filie, w których działają czytelnice.

Stopień wykorzystania i poczytności czasopism jest bardzo duży . Odnotowano 75.510 udostępnienia w tym zakresie (76.104).

Ponownie zaobserwowaliśmy, że dla wielu mieszkańców, szczególnie niepracujących, w tym emerytów i rencistów, zwyczajem stał się codzienny, czy cotygodniowy przegląd prasy. Z periodyków naukowych w dalszym ciągu korzystają głównie studenci, nauczyciele, pracownicy umysłowi. Bardzo rzadko z czasopism korzystają uczniowie.

Sądzymy, że obecny wachlarz tytułów jest na miarę naszych możliwości optymalny. Cały czas monitorujemy czasopisma w kontekście przyszłej BG i możliwości finansowych.

Prenumerujemy podstawowe dzienniki, tygodniki i miesięczniki dla wszystkich grup czytelniczych o różnorodnych zainteresowaniach. Zapewniamy dopływ prasy obcojęzycznej. Posiadamy kilka tytułów czasopism w wersji elektronicznej. W roku 2014 zmniejszyła się ilość czasopism bibliotekarskich.

5 Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna.

Podstawowe usługi biblioteczne :

W roku sprawozdawczym uzyskano następujące dane czytelnicze :

	2014 r.	2013 r.	%
liczba czytelników	23.892	24.999	- 4,4
liczba odwiedzin	242.346	259.906	- 6,8
w tym:			
- wypożyczalnie	196.258	208.761	- 5,9
- dział muzyczny (DMK)	4.160	4.186	- 0,6
- czytelnice	41.073	46.355	-11,4
- dział DIB	855	604	+41,6
liczba wypożyczeń	666.464	685.096	- 2,7
w tym			
- wypożyczalnie	550.642	563.995	- 2,4
- dział muzyczny	14.312	13.195	+ 8,5
- czytelnice	101.273	106.802	- 5,2

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2014 rok

- dział DIB	1.590	1.104	+44,0
liczba informacji	48.313	44.057	+ 9,5

Biblioteka nasza w roku sprawozdawczym odnotowała spadek czytelnictwa i podstawowych usług bibliotecznych zarówno w wypożyczalniach jak i czytelnich i był on większy niż początkowo planowano. W ciągu roku aktualizowano plan w tym zakresie. Wiążemy to – przede wszystkim – z koniecznością dwukrotnego zamknięcia Centrali z powodu przejścia na PROLIB M21 w zakresie wypożyczalni graficznej oraz skonktrum . Inwentaryzacje zbiorów przeprowadzono także w 4 filiach : DF6,15,12 i 3. Wystąpiła także bardzo duża absencja chorobowa, która nie pozwoliła na pełną organizację zastępstw. Placówki były zamykane lub ograniczano ich działanie z tego powodu.

W dalszym ciągu obserwujemy zmiany jakościowe w czytelnich, na które mają wpływ : zdecydowanie powszechniejszy dostęp mieszkańców do internetu i związane z tym duże przemiany cywilizacyjne, korzystanie z zasobów bibliotek cyfrowych, zmiany preferencji czytelniczych, kolejny duży spadek liczby uczących się i studiujących, mniejsza potrzeba korzystania z książek tradycyjnych, niż demograficzny.

W zakresie komputerów i internetu :

	2014 r.	2013 r.	%
liczba korzystających	30.440	31.103	- 2,1
w tym :			
- z Internetu	27.920	29.058	- 3,9
- ze zbiorów elektronicznych	2.520	2.045	+23,2
liczba wypożyczeń zbiorów elektronicznych	7.558	6.135	+ 23,2
liczba informacji e-mail	29.564	23.257	+ 27,1
liczba wejść na stronę w [informacji]	70.628	97.708	- 27,7
Katalog OPAC	39.056	38.671	+ 1,0
Blogi biblioteczne	54.617	78.673	- 30,6
Facebook	300	166	+ 80,7
Sesji on-line (IBUK)	610	-----	-----
Pobraných dokum. on-line	2.927	-----	-----

W minionym roku mieszkańcy mieli do dyspozycji 42 bezpłatne stanowiska internetowe oraz dostęp do pakietu biurowego Office we wszystkich placówkach, a

także do 436 jednostek zbiorów elektronicznych i zbiorów IBUK.LIBRA (ponad 1.800 jednostek) – nowa usługa. Zwiększyła się liczba terminali do katalogu elektronicznego z uwagi na zamykanie katalogów kartkowych.

Dominującą grupą korzystającą z internetu są osoby powyżej 15 roku życia : 66,6 % , 18.587 osób [18.450 rok wcześniej; 63,5 %]. W roku sprawozdawczym prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych, uczyliliśmy i udzielaliśmy informacji z naszego katalogu elektronicznego, prowadziliśmy zajęcia komputerowe dla seniorów i generacji 50+. Mamy także swój profil na Facebooku.

W zakresie popularyzacji czytelnictwa :

	2014 r.	2013 r.	%
liczba imprez	5.044	4.831	+ 4,4
liczba uczestników	145.484	142.375	+2,2

Zorganizowaliśmy w 2014 roku o 213 imprez więcej , z których skorzystało o 3.109 więcej osób.

Odbyło się wiele ciekawych wystaw, konkursów; kontynuowaliśmy projekty : „Świat na wyciągnięcie ręki” „Do biblioteki po zdrowie” i wiele innych. Całorocznym projektem była m. in. „Biblioteka Aktywnego Seniora” .Więcej na ten temat w zakładce „aktualności” na naszej stronie internetowej oraz w dalszej części sprawozdania i materiałach towarzyszących.

Zatem wszystkie nasze usługi razem to :

	2014 r.	2013 r.	%
Liczba czytelników	23.892	24.999	-4,4
Liczba odwiedzin	418.886	433.384	-3,3
Liczba wypożyczeń	676.949	691.231	-2,1
Liczba informacji	242.478	282.532	-14,2

Zasięg czytelnictwa ; obserwowane preferencje czytelnicze :

W 2014 roku w wypożyczalniach MBP Tychy zarejestrowano 23.892 czytelników, o 1.107 osób mniej niż rok wcześniej [w 2013 – 24.999]. Osiągnięto wskaźnik 18,5 czytelników na 100 mieszkańców ; przyjęto 129.000 mieszkańców [rok wcześniej 19,4].

Struktura czytelników MBP Tychy w 2014 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	7	8
23.892	1039	2924	1060	1501	2562	7361	4464	2981
100 %	4,3	12,3	4,4	6,3	10,7	30,8	18,7	12,5
wg zajęcia	U	P	Nz	x	x	x	x	x
23.892	9035	9138	5719	x	x	x	x	x
100 %	37,8	38,2	24,0	x	x	x	x	x

Sprawozdanie z działalności MBP Tychy za 2014 rok

Struktura czytelników MBP Tychy w 2013 roku była następująca :

Wg wieku	1	2	3	4	5	6	7	8
24.999	1130	2859	1136	1714	3095	7738	4609	2718
100 %	4,5	11,4	4,5	6,9	12,4	30,9	18,5	10,9
wg zajęcia	M	S	U	P	R	In	Nz	x
24.999	7235	2703	6236	2471	4	598	5752	x
100 %	28,9	10,8	24,9	10,0	0,0	2,3	23,0	x

W roku sprawozdawczym zmniejszył się nieco udział czytelników, którzy nie przekroczyli 25 lat życia. Stanowili oni 38,0 % czytelników. Rok wcześniej było to 39,7 %. Wśród w/w 21,0 % to dzieci i młodzież do lat 15-tu i jest to wzrost o 0,6% . Nasze kilkuletnie działania skierowane do dzieci młodszych i ich rodziców przynoszą rezultaty : grupy 1 i 2 (od 0-5 lat i 6-12 lat)) to 16,6 % naszych czytelników (3.963 dzieci) – wzrost o 0,7 %.

Ponownie - tym razem - o 1,6 % zwiększył się [do poziomu 12,5 %] udział czytelników powyżej 60 roku życia.

Osoby uczące się i studiujące dziennie to 37,8 % ogółu czytelników i jest ich o 1,9 % mniej niż rok wcześniej (9.938). Dawniej M i S.

Czytelnicy czynni zawodowo to 38,2 % zarejestrowanych . Rok wcześniej 37,4 % i 9.309 osób. Dawniej U i P i R i In.

Ponownie – tym razem – o 1,0 % wzrósł udział czytelników niezatrudnionych [emerytów, rencistów, bezrobotnych i dzieci w wieku 0-5 lat], którzy stanowili 24,0 % czytelników - 5.719 osób.

Zarejestrowani czytelnicy – w głównej mierze – to tyszanie. Osoby spoza naszego miasta nie przekraczają 3% czytelników.

Struktura wypożyczonych do domu książek według stanu na 31 XII 2014 roku :

ogółem	552.363 egz., (565.892),	100,0 %	(100,0)
w tym			
literatura piękna dla dzieci	94.816 egz., (95.253)	17,1 %	(16,8)
literatura piękna dla dorosłych	358.826 egz., (364.594)	65,0 %	(64,4)
literatura popularnonaukowa i naukowa	98.721 egz., (106.045)	17,9 %	(18,8)

W wypożyczalniach odnotowano spadek wypożyczeń książek o 13.529 woluminów. Na 100 mieszkańców przypada 428 wypożyczeń (439 w 2013); na 1 czytelnika 23,1 (22,6 w 2013).

W strukturze wypożyczonych książek - w porównaniu do roku poprzedniego – w liczbach bezwzględnych czytelnicy wypożyczyli najmniej książek z literatury naukowej i popularnonaukowej wiążemy to przede wszystkim z dwukrotnym zamknięciem biblioteki centralnej, gdzie jest największa kolekcja tych zbiorów oraz zmieniającymi potrzebami.

W dalszym ciągu największy udział w wypożyczaniu ma beletrystyka [82,1 %] (81,2).

W ramach beletrystyki - w dalszym ciągu - najczęściej wypożyczone książki to nowości z literatury pięknej autorów obcych [amerykańskich, angielskich, hiszpańskich i szwedzkich] ; dużym zainteresowaniem cieszą się także pozycje współczesnych autorów polskich. Dominuje proza – głównie powieści sensacyjne, kryminalne, obyczajowe, romanse historyczne i współczesne, fantastyka, thrillery medyczne. Czytelnicy najchętniej wybierali wydawnictwa nowe oraz kontynuacje popularnych cykli. Generalnie książki, o których się mówi i pisze, w mediach , autorów znanych, nominowanych i nagradzanych.

Literatura naukowa i popularnonaukowa wypożyczana jest - głównie – przez uczniów, studentów, osoby kształcące się . Jest to księgozbiór ze wszystkich dziedzin wiedzy ; najczęściej z psychologii, prawa, socjologii, ekonomii, zarządzania, historii, geografii społecznej, i gospodarczej, turystyki, demografii, medycyny, oświaty, pedagogiki, historii sztuki, literaturoznawstwa, , historii kultury. Pozostali czytelnicy interesują się szeroko rozumianą literaturą faktu, reportażami podróżniczymi, szczególnie znanych podróżników, biografiami sławnych osób, autobiografiami i wspomnieniami, książkami tematycznie skorelowanymi z historią najnowszą i współczesnym życiem publicznym, a także II wojną światową, poradnikami medycznymi, przewodnikami turystycznymi, informatyką.

W 2014 roku czytelnicy i kąciki - w zakresie podstawowych usług- odnotowały następujące dane :

Liczba odwiedzin :	42.008	(47.059)	- 10,7 %	(- 4,8)
Liczba udostępnień :	103.100	(108.302)	- 4,8 %	(-12,3)
Liczba informacji :	16.091	(13.958)	+15,3 %	(-12,0)

Wpływ na ten stan rzeczy ma trwający od wielu lat spadek w korzystaniu z tradycyjnych zbiorów na rzecz internetu, który najsilniej odczuwają czytelnicy.. Z roku na rok zmniejsza się też liczba studentów oraz uczniów, jak również mamy do czynienia z niżem demograficznym. My upatrujemy go także – o czym była już mowa – w dostępności naszych placówek.

W roku 2014 udzieliliśmy 242.478 różnorodnych informacji, o 40.254 mniej niż rok wcześniej (282.532) .

Oto nasze dane w zakresie informacji :

	2014	2013	%
liczba informacji tradycyjnych	48.313	44.057	+ 9,7
liczba informacji e-mail	29.564	23.257	+27,2

liczba wejść na stronę www	70.628	97.708	-27,7
Katalog OPAC	39.056	38.671	+1,0
Blogi biblioteczne	54.617	78.673	-30,6
Facebook	300	166	+80,7
Razem	242.478	282.532	-14,2

Największy udział - w szeroko rozumianej - informacji miała dalej liczba wejść na naszą stronę 29,1 % (34,6).

Kolejne 22,5 % wszystkich informacji (było 27,8) to informacje na blogach bibliotecznych, prowadzonych w 4 placówkach i dziale DMK. Liderem ponownie była filia nr 7, która odnotowała 36.614 odsłon, co dało jej 67 % udział (58.200 i 74 %).

Duży udział - 15,5 % i wzrost miał blog filii nr 13 – 8.445 wejść.

Trzecim rodzajem informacji były informacje tradycyjne, które stanowiły 19,9 % i było ich o 4.256 więcej niż rok wcześniej (15,6 %) - będące , głównie , informacjami bibliotecznymi i rzeczowymi, udzielanymi w wypożyczalniach oraz 6 czytelnich . Biblioteka centralna udzieliła 11.067 informacji tradycyjnych , co stanowiło 22,9 % tych informacji ; (rok wcześniej 11.268 i 25,6) .

Tuż za informacją tradycyjną uplasowała się - w strukturze udzielanych informacji - informacja z katalogu OPAC. Było to 16,1 % (13,7 %). W bibliotece centralnej było to aż 21.825 informacji (23.572).

Więcej udzielił przy wykorzystaniu poczty elektronicznej które stanowiły 12,2 % wszystkich udzielonych informacji (8,2); były to głównie informacje dotyczące naszych zbiorów – elektroniczne biuletyny 5 agend (7 rodzajów) oraz naszych imprez i projektów- wysyłane do indywidualnych i zbiorowych odbiorców, w tym biblioteka centralna 16.418 .

Udzielone na Facebooku informacje stanowiły 0,1 % wszystkich informacji (0,1%), Uzyskały one 15.267 odbiorców.

Głównymi odbiorcami informacji bibliograficznej są – przede wszystkim – studenci i uczniowie, w tym maturzyści oraz osoby podnoszące swoje kwalifikacje zawodowe. Poszukują oni obszernych i konkretnych informacji ze wszystkich dziedzin.

W roku minionym sporządzono w dziale informacyjno – bibliograficznym 11 zestawień bibliograficznych (27) [799 pozycji (992)], głównie na potrzeby maturzystów i studentów.

Czytelnictwo dzieci omówione zostanie w punkcie 5.2.

5.1 Wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych.

Popularyzując książkę i czytelnictwo zorganizowaliśmy 5.044 imprez dużych i małych w których wzięło udział 145.484 osoby. Były one adresowane do wszystkich grup wiekowych, szczególnie do dzieci i młodzieży (o czym później) oraz seniorów.

Promowaliśmy kolejny raz – w sposób szczególny – sztuki plastyczne - we wszystkich

bibliotekach, w tym w działających galeriach „Prowizorka”, „W Bramie” oraz „Ósemka”, organizując 206 wystaw (189) i 320 mniejszych ekspozycji (wystawek) (227), które obejrzało 76.195 odbiorców (78.276). Nasze ekspozycje prezentowały prace artystyczne, wykonane różnymi technikami, artystów profesjonalnych i nieprofesjonalnych, a także naszych czytelników; akcentowały ważne postaci literackie czy rocznice, a także prezentowały nasze zbiory. Warto wymienić : „Recykling – drugie życie przedmiotów” – wystawa rękodzieła artystycznego Ireny Gabrysiak, „Jan Paweł II Święty” – wystawa ze zbiorów MBP Tychy z okazji kanonizacji Papieża Polaka, „W krainie haftu”- wystawa prac grupy hafciarek z Rydułtów, a także „Przemysław Lemańczyk. Malarstwo”, „Żołnierze wyklęci” – wystawa IPN, „Międzyczas” – wystawa fotografii Julii Darul, „Krzysztof Szala i Przyjaciele” – wystawa malarstwa i grafiki . Uhonorowaliśmy Marka Hłaskę, Ernesta Hemingwaya, Czesława Miłosza, Julio Cortazara, Zbigniewa Herberta i wielu innych twórców. Miała miejsce wystawa dotycząca 80-lecia nadania praw miejskich Tychom.

Wybrane przykłady :

- blok (71) różnorodnych imprez w ramach XI Tygodnia Bibliotek : 8-15 maja : „Czytanie łączy pokolenia ” dla 2.132 osób ,
- **konkurs fotograficzny : VII edycja – „W Tychach jest pięknie” pod hasłem „Portret czytelnika”, w którym wzięło udział 43 uczestników nadsyłając 133 zdjęcia, konkursowi towarzyszyły wystawy, a ogłoszenie wyników uświetnił występ regionalny dzieci z Przedszkola nr 6,**
- cykl podróżniczy : „Świat na wyciągnięcie ręki” (VI rok) – 4 spotkania [Nowy Jork, Grecja, Paryż, Japonia], gdzie spotkaniom towarzyszyły wystawy zdjęć, ekspozycji, degustacja kuchni, opracowywane były tematyczne biuletyny specjalne o naszych zbiorach – dla 250 uczestników,
- cykl medyczny : „Do biblioteki po zdrowie” (V rok) – 4 wykłady z zakresu geriatry, psychologii, rehabilitacji i fizjoterapii, pielęgniarstwa oraz chorób wewnętrznych, uzupełniane biuletynami tematycznymi zbiorów – dla 100 uczestników ,
- VII Plebiscyt „Biblioteczna Róża” na najpoczytniejszą i najpopularniejszą książkę roku 2013, w którym zagłosowało 205 osób; wygrała powieść Jerzego Pilcha „Pod Mocnym Aniołem”,
- **całoroczny projekt „Biblioteka Aktywnego Seniora”, składający się z trzech modułów (gry planszowe i komputerowe, spotkania z książką oraz zajęcia komputerowe), z którego skorzystało 1.076 razy w ramach 67 zajęć i były to zajęcia komputerowe dla 100 seniorów,**
- całoroczny projekt zajęć komputerowych „Polska Cyfrowa Równych Szans” dla 50+, gdzie uczestnicy spotkali się 185 razy w ramach 25 zajęć,
- **Niedziela z Książką na Placu Baczyńskiego, gdzie przygotowaliśmy kiermasz książek używanych oraz zajęcia plastyczne dla maluchów; niedziela była współorganizowana z Teatrem Małymi Miejskim Centrum Kultury; z kiermaszu skorzystało 500 osób,**

Działania promocyjne to m. in. :

- informacja o nas, naszej działalności i imprezach w różnorodnych mediach [portale i fora internetowe : Tychy. Dobre Miejsce, UM Tychy, Moje tychy, Tychy Nasze Miasto, etychy.org , kultura.tychy.pl, Silesia Kultura, Gazeta.pl, noltychy.pl]. W roku ubiegłym ukazało się wiele artykułów i wywiadów w prasie lokalnej i regionalnej oraz ogólnopolskiej prasie fachowej,
- mieliśmy fun-page Facebook ,
- prowadziliśmy 5 blogów bibliotecznych : 4 filii oraz Działu Muzycznego i Książki Mówionej , odnotowując 54.617 odsłon (rok wcześniej 78.673),
- wizualizacja działań bibliotecznych na własnej stronie internetowej,
- logotyp MBP Tychy, funkcjonujący we wszystkich materiałach promocyjnych imprez i Biblioteki,
- **bogactwo informacji m. in. w zakładce „aktualności”**,
- tradycyjne plakaty, ulotki, szczególnie o imprezach w stałych punktach w placówkach oraz w specjalnych 4 gablotach instytucji kultury w dobrych punktach komunikacyjnych i 3 miejscach w Urzędzie Miasta, a także w instytucjach kultury,
- comiesięczne biuletyny nowości i specjalne, rekomendujące zbiory w formie tradycyjnej i na stronie oraz coraz częściej rozsyłane pocztą elektroniczną do indywidualnych czytelników i instytucji,
- marketing bezpośredni – rekomendacje działań i usług bibliotecznych, na spotkaniach w przedszkolach, szkołach, podczas pogadank dla rodziców, przed i po imprezach i projektach,
- wysyłanie informacji o imprezach i innej aktywności do użytkowników indywidualnych i zbiorowych według poszczególnych baz działów i filii, czyli marketing mailowy.

5.2 Czytelnictwo dzieci i młodzieży - problemy, obserwacje :

Zarejestrowaliśmy 5.023 czytelników do lat 15-tu, o 102 osoby mniej niż w roku poprzednim (5.125) ; stanowili oni 21 % wszystkich czytelników (20,4%) oraz 3,89 % mieszkańców Tychów. Ponownie największy wzrost liczbowy i procentowy był w grupie 2 (6-12 lat) – 2.924 dzieci. Zarejestrowano 1.039 dzieci w wieku 0-5 lat.

Prowadziliśmy dla nich usługi w 2 filiach oraz 6 oddziałach, a także- w mniejszym zakresie - w pozostałych 6 filiach uniwersalnych. Wiodącą placówką dziecięcą była filia nr 7 dla dzieci i młodzieży. Prężnie działały Także filia nr 2 i oddziały przy filiach nr 12,3 oraz uniwersalna filia nr 13.

W 2014 roku odnotowano 51.371 odwiedzin, o 3.069 mniej niż w 2013 roku (54.440) [w tym 41.777 w wypożyczalniach (42.187) i 9.594 w czytelniach (12.253)].

Młodzi czytelnicy wypożyczyli do domu 109.977 książek (109.248) [o 729 więcej niż rok wcześniej], w znakomitej większości była to beletrystyka : 94.816 egz. (95.253) , która stanowiła 86,2 % (86,8 %). Literatura niebeletrystyczna to 15.161 (13.995), więcej o 1.166 wypożyczeń.

Na miejscu w czytelnich młodzi czytelnicy skorzystali z 15.020 jednostek (18.198) [o 3.178 mniej].

Zatem łącznie udostępniono tej kategorii odbiorców 124.997 jednostek (127.446).

Udzieliliśmy dzieciom 8.352 informacje (9.156) [o 804 mniej]. Zapewniliśmy prenumeratę ok. 20 periodyków.

Zakupiliśmy 3.649 książek z literatury pięknej dla dzieci [24,3 % całego zakupu] (rok wcześniej 3.587 i 25,9 %). Zapewniliśmy także dopływ literatury popularno naukowej . Kupowaliśmy pozycje polecane i rekomendowane oraz książeczki dla dzieci najmłodszych od 0 do 3 lat. Zgodnie z umową z BN 1/3 przyznanych środków na zakup zbiorów była przeznaczona na zakup dla dzieci i młodzieży. U nas była to kwota 23.500 PLN (23.700 PLN rok wcześniej).

Wśród darów zainwentaryzowanych 772 egzemplarze to beletrystyka dla dzieci (421).

Cały czas proponujemy dzieciom ciekawe i różnorodne formy i zajęcia. Dzieci mogą korzystać ze zbiorów książki mówionej oraz zbiorów muzycznych. Zapewniamy swobodny dostęp do informacji, pomagamy w rozwijaniu zainteresowań w sensownym zagospodarowaniu czasu wolnego oraz edukacji.

Bibliotekarze są odbierani w bardzo pozytywny sposób, spotykają się często z miłymi gestami, prawie zawsze są rozpoznawalni poza biblioteką.

Obie filie dziecięce oraz oddział w filii nr 12 i filia nr 13 prowadziły bardzo atrakcyjne blogi biblioteczne, które były cenione przez rodziców. Blog filii nr 7 wśród 160 blogów dla dzieci istniejących na witrynie blox.pl cały czas znajduje się na 2 miejscu pod względem popularności , a odwiedziło go 36.614 razy (58.200).

Dzieci mają do dyspozycji gry komputerowe i inne dokumenty elektroniczne (436 jednostek). Zapewniamy dzieciom dostęp do internetu - 33 stanowiska. Dzieci do lat 15-tu – w roku sprawozdawczym - skorzystały z internetu 9.333 razy i było to mniej niż w roku poprzednim (10.608) . Dominowały gry on-line. Korzystającymi ze zbiorów elektronicznych byli w 100 % korzystający z gier : 2.520 osób, 7.558 udostępnień na miejscu (rok wcześniej 2.045 osób, 6.135 udostępnień).

Od bardzo wielu lat dzieci mają do dyspozycji także gry planszowe (191 jednostek) . Skorzystano z nich - w omawianym roku - 4.617 razy (3.573).

5.2.1 Współpraca z rodzicami, organizacjami i instytucjami w zakresie animacji czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Wiele wagi przywiązujemy do szerokokorozumianego czytelnictwa dzieci i młodzieży we wszystkich obszarach .

Organizujemy szereg zajęć dla rodziców z małymi dziećmi [motylkowe czytanie, adwentowe czytanie, czytanie z babcia i dziadkiem, pasowania na czytelnika, panele

edukacyjne, wykłady, spotkania], chodzimy na spotkania rodziców do coraz większej liczby przedszkoli publicznych i niepublicznych oraz szkół wszystkich typów, głównie na początku roku szkolnego ; współpracujemy z przedszkolami, szkołami, klubami, świetlicami, stowarzyszeniami i domami kultury – szczególnie w zakresie głośnego czytania, imprez bibliotecznych, zapraszamy się wzajemnie do komisji konkursowych.

Spotykamy się również z bardzo liczną grupą świadomych rodziców, dla których edukacja czytelnicza dzieci jest niezwykle ważna.

W 2014 roku nasza praca przyniosła kolejny raz wymierne efekty, szczególnie w filii nr 7 i 12 .

5.2.2 Najważniejsze przykłady form pracy z dziećmi i młodzieżą .

- całoroczna akcja głośnego czytania [1.685 razy dla 39.751 odbiorców],
- **całoroczna działalność Klubu Motyli Książkowych dla małych dzieci 0-5 lat – filie nr 7, 12, [101 spotkań dla 2.077 uczestników],**
- atrakcyjne zajęcia i zabawy podczas akcji „Biblioferie” [13 bibliotek – 87 form - 779 dzieci] oraz „Lato w bibliotece” [14 placówek – 311 imprez - 2.114 uczestników],
- „XI Noc z Andersenem”- tym razem Francuską Noc z Mikołajkiem w 1 bibliotece - dla 49 dzieci,
- **konkurs poetycki : „O Pozłacane Pióro” – VI edycja pod hasłem „Jestem Patriotą”, w którym wzięło udział 51 uczestników, nadsyłając 58 wierszy,**
- **XIII Ogólnopolski Tygodnia Czytania Dzieciom 2- 6 czerwca.pt. „Czytanie – mądra rzecz”, gdzie czytano w 80 różnych „Rozczytanych Zakątkach „ naszego miasta na LXXX – lecie tychów dla 3.580 zainteresowanych, w tym 3.310 dzieci. Inauguracja odbyła się w gabinecie Pana Prezydenta.**
- Urodziny Książkowego Misia – cykl ciekawych, różnorodnych 72 spotkań w 8 filiach dla 1.617 dzieci,

Warto dodać, iż w swojej działalności wystawienniczej zaakcentowaliśmy rocznice Joanny Papuzińskiej, Danuty Wawilów, Marii Kownackiej, Wandy Chotomskiej. Prezentowaliśmy prace dzieci, biorących udział w naszych konkursach.

5.3 Stan prac nad bibliografią miasta lub powiatu.

Bibliografia naszego miasta tworzona jest w formie tradycyjnej [kartoteka] i komputerowej [od 1992 roku do nadal] przy wykorzystaniu programu Promax i Bibliografia M21.

W roku sprawozdawczym na bieżąco zbierany był materiał do kolejnych tomów (na fiszkach), artykuły były klasyfikowane, tematowane i sukcesywnie wpisywane do komputerowej bazy.

Stały Zespół ds. Bibliografii, z uwagi na inne znaczące zadania nie spotykał się na odrębnych posiedzeniach, ale na bieżąco konsultował zaistniałe problemy i zagadnienia, zgodnie z przyjętymi wcześniej ustaleniami.

6 Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników.

6.1 Stan i ocena działalności filii i punktów w szpitalach, domach opieki, aresztach.

Mamy filię szpitalną [nr 9]. Działalność opieramy na porozumieniu zawartym - w 2012 roku - ze spółką Megrez Sp. z o.o., która prowadzi Wojewódzki Szpital Specjalistyczny ; w bibliotece tej pracuje tylko nasz bibliotekarz, a biblioteka jest zamykana na czas nieobecności). Placówka świadczy usługi pacjentom i personelowi szpitala.

Księgozbiór tej placówki liczy 11.937 egzemplarzy. Kontynuowaliśmy prenumeratę 10 tytułów czasopism.

W 2014 roku filii przydzielono 556 (402) pozycji, w tym z zakupu 389 książek (353) o wartości 8.026 PLN, podobnie, jak rok wcześniej..

Placówka ta posiada 2 stanowiska komputerowe dla czytelników i personelu.

Z uwagi na charakter biblioteki w ubiegłym roku zubytkowano 800 woluminów (800).

6.2 Liczba czytelników i wypożyczeń :

- w filiach szpitalnych :

Oto dane czytelnicze tej filii ogółem :

	2014	2013
l. czytelników	1.026	975
l. odwiedzin	6.829	7.763
l. wypożyczeń	22.279	20.446
l. informacji	523	273

Do najczęściej wypożyczanych książek - w dalszym ciągu należą - należą : powieści obyczajowe, romanse, sensacyjne, a także poradniki medyczne, biografie i wspomnienia.

Filia przygotowała 12 wystaw (10) które obejrzało 1.402 osób (1.763).

Z internetu skorzystano 54 razy; rok wcześniej 131. Należy jednak dodać, że Szpital udostępniał pacjentom sieć Wi-Fi.

Biblioteka cieszy się dużą popularnością wśród personelu i pacjentów.

- w punktach bibliotecznych usytuowanych w szpitalach : nie dotyczy.

- w domach opieki społecznej: nie dotyczy.

- w aresztach : nie dotyczy.

6.3 Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków : 1.924 (2.186)
- liczba e-booków : 1.8467
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona) : 150 egz. (150)

Udostępnianiem książki mówionej zajmuje się Dział Muzyczny i Książki Mówionej.

Oto nasze dane :

- * liczba zbiorów 1.924 (2.186) tytuły ,
- * liczba czytelników 422 spośród 563 działu , w tym 24 członków PZN (567 i 25)
- * liczba wypożyczeń 7.132 tytuły (6.631) , w tym na kasetach 225 (358), mp3 6.527 (5.852), audio 380 (421)

6.4 Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2014 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeśli tak to jakie ?

Nie wzbogaciliśmy się, ale od 2013 roku mamy w formie użyczenia na okres 2 lat - od Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym LARIX im. Henryka Rusczyca w Warszawie (w ramach projektu pn. „Wypożyczalnia odtwarzaczy cyfrowej książki mówionej dla osób niewidomych i słabo widzących” finansowanego ze środków MK i DN) – urządzenie do odtwarzania cyfrowej książki mówionej – Czytak PLUS, które wypożyczane jest osobom jw. wraz z bogatą kolekcją książek w formacie Daisy (ponad 750 tytułów).

6.5 Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Osoby niepełnosprawne, chore, starsze otaczane są szczególną opieką.

W roku sprawozdawczym m. in. :

- współpracowaliśmy z PZN, wspomnianym już : Stowarzyszeniem LARIX
- nosiliśmy czytelnikom starszym i słabszym książki do domu ,
- wypożyczaliśmy dyslektykom, niewidomym i słabo widzącym odpowiednie zbiory,
- współpracowaliśmy z Domem Pomocy Społecznej św. Anny dostarczając książki i czasopisma oraz Ośrodkiem Św. Faustyny (wystawy prac podopiecznych),
- seniorzy ze Świetlicy Środowiskowej bł. Jana XXIII czy innych klubów emeryckich uczestniczyli w wielu cyklicznych spotkaniach w bibliotekach, tym Spotkaniach z muzyką, Kolędowaniu w bibliotece,
- cały rok trwał nowy projekt „Biblioteka Aktywnego Seniora”,
- cały rok szkoliliśmy generację 50+ w ramach projektu „Polska Cyfrowa Równych Szans”,
- stosowaliśmy indywidualne zaproszenia na organizowane przez poszczególne placówki imprezy czytelnicze, w tym na spotkania muzyczne, medyczne czy podróżnicze, a także DKK,
- prezentowaliśmy twórczość plastyczną i literacką seniorów i niepełnosprawnych w wielu placówkach,

7 Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego.

Nie dotyczy MBP Tychy.

8 Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy :

8.1 Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagradzania , przygotowania zawodowego pracowników :

W roku sprawozdawczym MBP Tychy dysponowała 72 etatami przeliczeniowymi. Nasza społeczność - wg stanu na 31 XII 2014- liczyła 88 osób, 72,10 etatów przeliczeniowych (trwały zastępstwa).

Pracownicy merytoryczni stanowili 75,3 % ogółu etatów (75,2) [54,3 etatów (54,9),] i 67 % ogółu zatrudnionych osób [59 osób (60)]. Wykształcenie merytoryczne posiada 93,2 % (86,7) , w tym 74,6 % (66,7) wyższe bibliotekarskie, w tym 32 % dodatkowo studia podyplomowe. Najwięcej bibliotekarzy pracuje (30,5 %) w przedziale 11-20 lat oraz w przedziałach 21-30 lat - 27,1 % i 6-10 lat - 23,7. % . Stażem do lat 5 –ciu legitymuje się 11,9 % , a 31-40 lat – 6,8 % pracowników merytorycznych. Nie było bibliotekarzy o stażu powyżej 40 lat.

W administracji pracowało 13 osób, w tym 9 pełnozatrudnionych. Stanowili oni 14,5 % ogółu etatów (13,8) [10,45 etatów (10,05)] i 14,8 % ogółu osób (14,4). Wśród nich 84,6 % legitymuje się wykształceniem wyższym, a w tym 7,7 % dodatkowo studia podyplomowe.

Pracownicy obsługi to 16 osób (17) (18,2 % wszystkich zatrudnionych (18,9)), co stanowiło 10,2 % ogółu etatów (11,0) [7,35 etatów (7,6)].

Realizowaliśmy 2 staże PUP (bibliotekarskie), a także 1 praktykę studenta bibliotekoznawstwa.

8.2 Średnia płaca brutto w przeliczeniu na pełny etat z uwzględnieniem wszystkich składników : tzn. płaca zasadnicza, dodatki: funkcyjny, stażowy, inne, premie (bez nagród) :

Płace w MBP Tychy reguluje, wprowadzany zarządzeniem Dyrektora, regulamin wynagradzania . W 2014 roku nie było podwyżki wynagrodzeń.

W roku sprawozdawczym jubileusze obchodziło 16 pracowników, w tym bibliotekarek. Na emeryturę odeszła 1 bibliotekarka. Spotkaliśmy się z dużą fluktuacją kadr (10 osób), a nade wszystko – ponownie - z bardzo dużą absencją chorobową. – 251 (268 w 2013) zwolnień lekarskich 2.115 dni (2.150). Trwały 2 (4) urlopy macierzyńskie 309 dni (384), 3 rodzicielskie (482 dni), 2 wychowawcze (2) oraz 1 szkolny (1) .

W roku ubiegłym średnia płaca brutto ogółem w naszej Bibliotece wyniosła 2.938,90 PLN na etat przeliczeniowy (2.984) .

Średnia płaca brutto na etat przeliczeniowy (wszystkie składniki) wyniosła :

a/ pracownicy merytoryczni (z Dyr.)	2.996,34 PLN	(2.845,50)
b/ pracownicy administracyjni (z GK)	3.189,75 PLN	(3.057,09)
c/ pracownicy obsługi	1.922,78 PLN	(1.845,59)

8.3 Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba) :

W 2014 roku 2 osoby ukończyły naukę – grafika komputerowa (podyplomowe) : 1, ZZL (magisterskie) : 1.

Liczba osób uczących się : 2

- studia wyższe magisterskie (kierunki): 1 (bibliotekoznawstwo),
- studia doktoranckie : 1 (kulturoznawstwo)

8.4 Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje itp.) – tematyka, organizatorzy .

Ogółem w 48 (36) formach szkoleń, warsztatów, webinarów, wyjazdów, targów i konferencji uczestniczyło 155 osób (76).

Wydatkowano wraz z dojazdami 21.873,80 PLN (9.410) , w tym na płatne szkolenia 20.551 PLN (8.181), w tym merytoryczne 16.502 PLN (4.724), komputerowe 2.214 PLN (1.787). Wiele szkoleń i warsztatów odbyło się w naszej siedzibie oraz w formie webinarium.

Pracownicy merytoryczni (wybór) :

- Szkolenia z nowego modułu wypożyczalni graficznej w systemie PROLIB M21 – Tychy – MAX Elektronik [16 osób],
- warsztaty „Praca z trudnym czytelnikiem z uwzględnieniem asertywności w pracy zawodowej” – Tychy – ProOptima z Krakowa [14 osób],
- konferencja „Biblioteka przyszłości- informacja, potrzeby, nowe technologie – Jastrzębie Zdrój – MBP [1 osoba],
- konferencja „Bezpieczeństwo w bibliotece” cz.1 – Chorzów- SBSzW przy ZO SBP [2 osoby],
- Targi książek – Kraków - [4 osoby],
- Książka dla dzieci ; jak to się robi ? – Katowice – BŚ [3 osoby],

Bibliotekarze byli autorami kilku tekstów w ogólnopolskiej prasie fachowej oraz regionalnej społeczno-kulturalnej.

Pracownicy administracyjni (wybór) :

- Najnowsze zmiany w prawie zamówień publicznych – Katowice – OKST im. W Pańki [2 osoby],
- Zamówienia publiczne dla początkujących z uwzględnieniem udzielania zamówień publicznych do 30.000 euro – Katowice – EKSPERT [3 osoby, w tym 1 meryt.],
- Kontrola zarządcza w instytucjach kultury – Katowice – BŚ [2 osoby],
- Ochrona danych osobowych z uwzględnieniem rewolucyjnych zmian planowanych przez KE oraz GIODO – Katowice – OWAL [1 osoba],
- Gospodarka finansowa samorządowych instytucji kultury w 2014 roku – Katowice- IS i A [1 osoba].

Dodatkowo:

- grupy pracownicze zwiedzały obiekty : CINIbA – 10 osób oraz MBP w Oświęcimiu – 15 osób – w związku z BG,
- odbył się Team Coaching (2 sesje) przygotowujący kadre do wielopłaszczyznowego procesu zmian (BG) dla 12 osób oraz coaching indywidualny dla 1 osoby ; został przeprowadzony przez Metrum . Warsztaty i Doradztwo Psychologiczne z Katowic.
- uczestniczono w 12 różnorodnych webinarjach, doskonaląc swoje kompetencje.

Rok 2014 zapoczątkował organizację szkoleń „szytych na miarę”. Po raz pierwszy zorganizowano szkolenia i warsztaty dla określonych grup i zespołów, które odbyły się w naszej siedzibie. Udział w nich wzięło 27 pracowników na zasadzie całkowitej dobrowolności, doskonaląc swoje kompetencje w wybranych obszarach. Nowatorskie sposoby prowadzenia warsztatów oraz duże zaangażowanie samych uczestników daje widoczne efekty w postaci większej efektywności w pracy, wzajemnym wspieraniu się uczestników w obliczu zachodzących zmian.

9 Finansowanie.

9.1 Wielkość budżetu Biblioteki ogółem :

Wielkość budżetu w 2014 roku:			
Ogółem	: 4.624.860 PLN:		(4.589.070)
w tym			
dotacja Organizatora	: 4.320.000 PLN		(4.333.838)
- działalność bieżąca	: 4.320.000 PLN		(4.333.838)
- działalność inwestycyjna	: 0 PLN		(0)

9.2 Koszty utrzymania ogółem : 664.924 PLN bez remontów (702.875)

9.3 Dochody własne, ogółem : 145.587 PLN (122.722)

9.4 Darowizny rzeczowe (wymienić, co pozyskano np. książki, sprzęty) :

Wartość darowanych zbiorów wynosi 78.150 PLN (48.800 PLN). Było to 5.045 jednostek (3.037).

Należy nadmienić, iż Biblioteka nasza pozyskała także od sponsorów i instytucji : kalendarze, słodycze, nagrody książkowe, płyty, zabawki, publikacje regionalne, za ok. 5.000 PLN.

9.5 Inne środki finansowe pozyskane przez Bibliotekę ogółem : 81. 123 PLN, (83.709)
w tym :

9.5.1. Z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego :

- wysokość środków : 70.500 PLN (71.100)
- tytuł programu, priorytetu, nazwa zadania : „Zakup nowości wydawniczych do bibliotek. Zadanie : zakup nowości do bibliotek publicznych” – realizowany przez BN.

9.5.2. Z fundacji (podać nazwę) : Fundacja Orange

- wysokość środków : 10.623,22 PLN (12.609)
- tytuł projektu : „Akademia Orange dla bibliotek”.

9.5.3. Z innych źródeł (podać z jakich) :

- wysokość środków : -----
- tytuł projektu : -----

W roku sprawozdawczym składaliśmy także kilka innych wniosków o granty do kilku instytucji. Były to : Fundacja PGNiG im. Ignacego Łukasiewicza, Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga oraz Instytut Książki. Wnioski dotyczyły m. in. wzbogacenia kolekcji książki mówionej oraz naszych imprez, w tym TDL.

Dorota Łukasiewicz-Zagała
dyrektor